

Věc T-163/05

Bundesverband deutscher Banken eV

v.

Evropská komise

„Státní podpory – Převod veřejných aktiv na Landesbank Hessen-Thüringen Girozentrale – Rozhodnutí prohlašující podporu za částečně neslučitelnou se společným trhem a nařizující její navrácení – Kritérium soukromého investora – Povinnost uvést odůvodnění“

Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 3. března 2010 II - 392

Shrnutí rozsudku

1. *Podpory poskytované státy – Pojem – Kritérium soukromého investora*
(Článek 87 odst. 1 ES)
2. *Podpory poskytované státy – Pojem – Posouzení podle kritéria soukromého investora*
(Článek 87 odst. 1 ES)
3. *Podpory poskytované státy – Pojem – Použití kritéria soukromého investora – Posuzovací pravomoc Komise*
(Článek 87 odst. 1 ES)

4. *Podpory poskytované státy – Pojem – Posouzení podle kritéria soukromého investora (Článek 87 odst. 1 ES)*
5. *Podpory poskytované státy – Pojem – Posouzení podle kritéria soukromého investora (Článek 87 odst. 1 ES)*

1. Pro účely posouzení toho, zda je státní opatření podporou, je třeba určit, zda podnik, který je jeho beneficentem, získává hospodářskou výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nezískal. V tomto ohledu není možné mít za to, že přezkum, který spočívá v ověření, zda transakce proběhla za běžných tržních podmínek, se musí nezbytně uskutečnit ve vztahu k jedinému investorovi nebo podniku, který je příjemcem investice, jelikož tržní hospodářství se vyznačuje právě interakcí mezi různými hospodářskými subjekty. Krom toho nevyžaduje tento přezkum ani to, aby se zcela odhlédlo od omezení spojených s povahou převáděného majetku, jelikož je třeba vycházet z chování soukromého investora, který se nachází v situaci co nejblíží situaci veřejného investora.

transakce a jejího kontextu, včetně situace podniku, který je beneficentem, a dotčeného trhu. V tomto ohledu může Komise zejména zkoumat otázku, zda by mohl podnik získat od jiných investorů prostředky přinášející mu stejné výhody, a případně za jakých podmínek, jelikož opatření nemůže představovat státní podporu, pokud nestaví podnik do výhodnější situace, než v jaké by se nacházel bez zásahu veřejného orgánu.

(viz body 35–37, 175)

Za těchto okolností je Komise povinna posoudit, zda podnik získal výhodu, kterou by nemohl získat za tržních podmínek, provést úplnou analýzu všech relevantních skutečností sporné

2. Veřejný orgán, který bance poskytne kapitálový vklad, jenž stanoví úhradu založenou na stupňovitém modelu, podle kterého během prvních let po tomto vkladu není úhrada určena na rozvoj obchodních činností placena z celého vkladu, ale z předem dohodnutých tranší,

neposkytuje bance nezbytně výhodu, kterou by jinak nemohla získat.

zohlednit skutečnost, že vzhledem k tomu, že banka nemohla okamžitě využít celý vklad dostupný z hlediska bankovního dozoru pro rozvoj svých obchodních činností, část vkladu, kterou nemohla využít, pro ni nesplňovala stejnou hospodářskou funkci jako část, kterou mohla využít.

Při neexistenci argumentů umožňujících konstatovat, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, může mít Komise za to, že v situaci, jež se vyznačovala jednak skutečností, že veřejný orgán chtěl investovat majetek, který nebyl likvidní, a nechťel ho rozdělit, a jednak skutečností, že uvedená banka ani krátkodobě, ani střednědobě nepotřebovala kapitál ve velikosti zvláštního fondu, by se soukromému investorovi nepodařilo od banky získat okamžitou úhradu za celý sporný vklad ve výši sazby dohodnuté pro úhradu za růst obchodních činností banky. V každém případě se nezdá zjevně nesprávné mít za to, že banka nebude souhlasit s platbou sazby odpovídající úhradě za růst jejích obchodních činností pokud jde o prostředky, o nichž dopředu ví, že je nebude schopna využít za tímto účelem. I když jí totiž tyto prostředky mohly umožnit posílit její solventnost nebo vyhnout se oslabení, a tedy snížit nebo udržet její náklady na financování, neumožňují jí získat dodatečné příjmy vyplývající z nových transakcí.

(viz body 51, 58, 66–68)

3. Posouzení Komisí otázky, zda investice poskytuje výhodu, kterou by podnik nemohl získat na trhu, vyžaduje komplexní hospodářské posouzení. Přitom při přijímání aktu, který předpokládá takové posouzení, má Komise rozsáhlou posuzovací pravomoc a soudní přezkum tohoto aktu, i když otázka, zda opatření spadá do působnosti čl. 87 odst. 1 ES, je v zásadě předmětem plného přezkumu, se omezuje na ověření dodržení procesních pravidel a pravidel týkajících se odůvodnění, věcné správnosti skutkových zjištění použitých k provedení zpochybněné volby, neexistence zjevně nesprávného posouzení těchto skutkových zjištění nebo neexistence zneužití pravomoci. Tribunálu zejména nepřísluší nahrazovat svým hospodářským posouzením posouzení orgánu, který rozhodnutí vydal.

Proto by soukromý investor v situaci takového veřejného orgánu musel

Srovnání sporného kapitálového vkladu s jinými hybridními nástroji tak představuje otázku určité hospodářské složitosti, ve vztahu ke které Komise disponuje širokou posuzovací pravomocí. Kvalifikace sporného vkladu jako vkladu tichého společníka na dobu určitou nebo jako investice do základního kapitálu představuje krom toho pouze analytický nástroj používaný Komisí v rámci uplatnění čl. 87 odst. 1 ES.

4. I když upsání celého kapitálového vkladu, který představuje 40 % vlastních zdrojů emitující banky, s sebou nese pro investora vyšší riziko, je zvýšení úhrady odůvodněné jen tehdy, když tato okolnost představuje pro emitující banku výhodu, za kterou je ochotna zaplatit, nebo když tato banka potřebuje zdroje nabízené investorem, které nemůže získat od jiných osob. Naopak, pokud zvýšení rizika pro investora vyplývá z rozhodnutí, které přijal z vlastních důvodů, aniž byl ovlivněn přáními nebo potřebami banky, odmítne tato zaplatit zvýšení úhrady a získá zdroje od jiných investorů.

Posouzení Komise v tomto ohledu tedy neumožňuje automaticky určit existenci a rozměr státní podpory, ale pouze jí umožňuje mít pro účely jejího posouzení k dispozici výchozí bod, který zohledňuje podmínky, za kterých soukromí investoři uskutečnili co nejpodobnější transakce. Závěr Komise k této otázce ji tedy nezabavuje povinnosti uskutečnit úplnou analýzu všech relevantních okolností sporné transakce a jejího kontextu, včetně situace podniku-příjemce a dotčeného trhu, aby ověřila, zda podnik-příjemce získává hospodářskou výhodu, kterou by neobdržel za běžných tržních podmínek.

(viz body 229, 234)

5. Pokud jde o kvalifikaci investice do podniku jako státní podpory, je rozhodující existence výhody pro podnik. Z toho vyplývá, že v případě, kdy veřejný orgán chce investovat aktiva zvláštní povahy, nemůže být transakce považována za transakci vedoucí ke státní podpoře, pokud podmínky, které je tento podnik v návaznosti na jednání mezi ním a tímto veřejným orgánem, který chce investovat, ochotný přijmout s ohledem na nevýhody vyplývající z povahy převedeného kapitálu, implikují nižší úhradu, než

(viz body 38, 96–98)

je úhrada dohodnutá na trhu za likvidní investice. Pokud totiž tyto podmínky nejsou pro podnik výhodnější než ty, které by mohl získat v případě, že by se transakce týkala, jak je to běžné, likvidního kapitálu, neobdrží výhodu, kterou by nemohl získat na trhu. Naopak není možné mít za to, že aby nebyla transakce tohoto druhu považována za vedoucí ke státní podpoře, musí veřejný orgán vždy

za svou investici získat stejnou úhradu jako investor ochotný převést likvidní kapitál.

(viz bod 277)